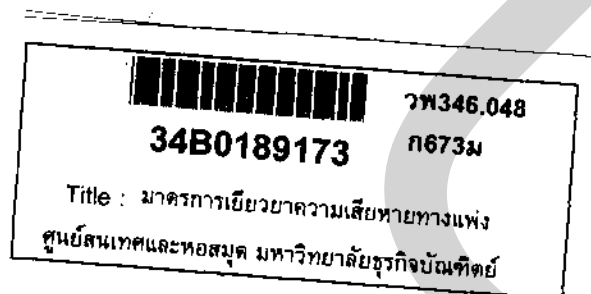

มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีเครื่องหมายการค้าและ
คดีลิขสิทธิ์ : ศึกษาปัญหากรณีริบทรัพย์และทำลายทรัพย์

กิตติโชติ ทัพวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-462-7

**Remedial Measures for Civil Damage in Case of Trademark and
Copyright : A Study of Problems on Property
Forfeiture and Destruction**

Kittichote Thapvongse

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-462-7

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

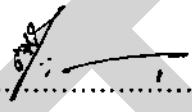
ชื่อวิทยานิพนธ์ มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีเครื่องหมายการค้าและคดีลิขสิทธิ์ :
ศึกษาปัญหากรณีริบทรัพย์และทำลายทรัพย์

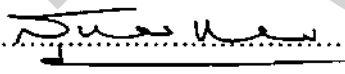
เสนอโดย นายกิตติโชติ ทัพวงศ์

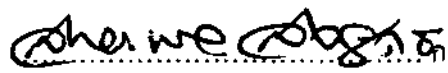
สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

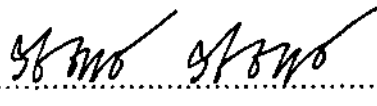
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ศ.ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สัตยะพล สัจจะเดชะ)

.....กรรมการ
(นายวีรวิทย์ วีรวิทย์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือท่านอาจารย์ ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ท่านอาจารย์สัตยะพล สังเกตชะ และท่านอาจารย์วีรวิทย์ วีรวิทย์ที่ได้สละเวลาแนะนำและให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านมา ณ ที่นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์ ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ ที่กรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้คำชี้แนะทั้งในด้านการเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการตรวจร่างวิทยานิพนธ์และให้ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และที่สำคัญคือคุณพ่อที่ช่วยให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คุณแม่ที่ให้ความรักและกำลังใจตลอดชีวิตที่ผ่านมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ ขอขอบคุณ ท่านสุรพล คงลาภ ที่ช่วยให้คำปรึกษาและข้อมูลบางส่วน ท่านอาจารย์ธานี วรภัทร์ ที่สละเวลาตรวจแก้ไขรูปแบบวิทยานิพนธ์ คุณกรชนก ยอดกันหา ที่ช่วยให้คำปรึกษาและช่วยแปลเอกสารภาษาอังกฤษ และอีกหลายๆท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ที่เอาใจใส่ถามถึง และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดประโยชน์หรือส่งผลดีแก่ส่วนรวมบ้าง ผู้วิจัยขอยกความดีดังกล่าวให้แก่คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านซึ่งรวมถึงมหาวิทยาลัยบูรพา จิตต์สันติที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย แต่หากมีความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใดเกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

กิตติโชติ ทัพวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมุติฐาน.....	7
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	7
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	8
2. แนวความคิด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายทางกฎหมาย.....	9
2.1 แนวความคิด กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายทั่วไปทางแพ่ง.....	9
2.1.1 แนวความคิด.....	9
2.1.2 กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.2 แนวความคิด กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายในคดีทรัพย์สินทางปัญญา.....	16
2.2.1 แนวความคิด.....	16
2.2.2 กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.3 แนวความคิด กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับมาตรการรับทรัพย์และมาตรการทำลายทรัพย์สินในประเทศไทย.....	21
2.3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับมาตรการรับทรัพย์.....	21
2.3.2 กฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับมาตรการรับทรัพย์.....	23
2.3.3 แนวความคิดเกี่ยวกับมาตรการทำลายทรัพย์สิน.....	34
2.3.4 กฎหมายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการทำลายทรัพย์สิน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3. มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งแก่เจ้าของเครื่องหมายการค้าและ เจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายระหว่าง ประเทศ.....	36
3.1 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ของไทย.....	36
3.1.1 ความหมายของเครื่องหมายการค้า.....	36
3.1.2 สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า.....	38
3.1.2.1 สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน.....	38
3.1.2.2 สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน.....	40
3.1.3 ลักษณะการกระทำอันเป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้า.....	41
3.1.3.1 การล่วงสิทธิ (infringement).....	41
3.1.3.2 การนำเข้าซ้อน (Parallel import).....	42
3.1.3.3 การลงขาย (passing off).....	42
3.1.4 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในกฎหมายเครื่องหมาย การค้า.....	43
3.1.5 มาตรการเยียวยาความเสียหายโดยการริบทรัพย์สินและทำลายทรัพย์สิน ในกฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	45
3.1.5.1 การริบทรัพย์สินในกฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	45
3.1.5.2 การทำลายทรัพย์สินในกฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	48
3.2 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ของไทย.....	49
3.2.1 ความหมายของลิขสิทธิ์.....	49
3.2.2 สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์.....	50
3.2.3 ลักษณะการกระทำอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์.....	51
3.2.3.1 ละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นต้น (primary infringement).....	51
3.2.3.2 ละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นรอง (secondary infringement).....	51
3.2.4 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในกฎหมายลิขสิทธิ์.....	52
3.2.5 มาตรการเยียวยาความเสียหายโดยการริบทรัพย์สินและทำลายทรัพย์สินใน กฎหมายลิขสิทธิ์.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.5.1 การรับทรัพย์สินในกฎหมายลิขสิทธิ์.....	54
3.2.5.2 การทำลายทรัพย์สินในกฎหมายลิขสิทธิ์.....	56
3.3 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งกรณีทำลายทรัพย์สินภายใต้ทริปส์ (TRIPS).....	57
3.3.1 ประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์และสาระสำคัญของความตกลงทริปส์ (TRIPS).....	57
3.3.1.1 วัตถุประสงค์ของความตกลงทริปส์.....	59
3.3.1.2 สาระสำคัญของความตกลงทริปส์.....	61
3.3.2 มาตรการเยียวยาความเสียหายภายใต้ความตกลงทริปส์ (TRIPS).....	62
3.3.2.1 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่ง.....	63
3.3.2.2 การเยียวยาความเสียหายทางอาญา.....	67
3.3.2.3 มาตรการเยียวยาความเสียหายในข้อกำหนดพิเศษ ณ จุดผ่านแดน.....	68
3.4 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอังกฤษ.....	71
3.4.1 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	71
3.4.1.1 การส่งมอบสินค้าที่ละเมิดในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	72
3.4.1.2 การทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	72
3.4.2 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศอังกฤษ.....	74
3.4.2.1 การส่งมอบทรัพย์สินที่ละเมิดในกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศอังกฤษ.....	74
3.4.2.2 การทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศอังกฤษ.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	76
3.5.1 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย.....	76
3.5.1.1 การเรียกเก็บทรัพย์สินในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย.....	76
3.5.1.2 การทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย.....	77
3.5.2 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย.....	80
3.5.2.1 การทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย.....	80
3.6 การเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศเยอรมัน.....	82
3.6.1 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย.....	82
3.6.1.1 การทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย.....	82
3.6.2 มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย.....	83
3.6.2.1 การส่งมอบคืนและทำลายทรัพย์สินทางแพ่งในกฎหมายของประเทศไทย.....	83
4. ประโยชน์และความจำเป็นในการนำมาตรการเยียวยาความเสียหายในเรื่องทรัพย์สินและทำลายทรัพย์สินมาบังคับใช้ในคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของไทย.....	88
4.1 เปรียบเทียบมาตรการเยียวยาของไทยกับมาตรการระหว่างประเทศ.....	88
4.1.1 เปรียบเทียบมาตรการรับทรัพย์สินของไทยกับต่างประเทศ.....	90
4.1.1.1 ในกรณีกฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.1.2 ในกรณีกฎหมายลิขสิทธิ์.....	92
4.1.2 เปรียบเทียบมาตรการทำลายทรัพย์สินของไทยกับต่างประเทศ.....	94
4.1.2.1 ในกรณีกฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	94
4.1.2.2 ในกรณีกฎหมายลิขสิทธิ์.....	96
4.2 วิเคราะห์ ประโยชน์และความจำเป็นในการนำกฎหมายเรื่องการริบทรัพย์สิน และทำลายทรัพย์สินมาใช้ในคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา.....	98
4.3 วิเคราะห์ความเหมาะสมในการนำหลักกฎหมายเรื่องการทำลายทรัพย์สินทาง แพ่งมาปรับใช้ในประเทศไทย.....	101
4.3.1 ผลดีและผลเสียหากนำมาตรการทำลายทรัพย์สินมาใช้ในทางแพ่ง.....	101
4.3.1.1 ผลดีของมาตรการทำลายทรัพย์สิน.....	101
4.3.1.2 ผลเสียของมาตรการทำลายทรัพย์สิน.....	102
4.3.2 ปัญหาการนำเอามาตรการในการริบทรัพย์สินและทำลายทรัพย์สินมาปรับ ใช้หากมีการบัญญัติให้เป็นมาตรการทางแพ่ง.....	103
4.3.2.1 ในส่วนของมาตรการริบทรัพย์สิน.....	103
4.3.2.2 ในส่วนของมาตรการทำลายทรัพย์สิน.....	103
4.3.3 ปัญหาข้อขัดแย้งกันของมาตรการริบทรัพย์สินและการขอให้ทรัพย์สิน ที่จะเกิดตกแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ในคดีอาญากับการทำลายทรัพย์สินในคดี แพ่ง.....	104
4.3.4 ปัญหาความเหมาะสมในการนำมาปรับใช้กับประเทศไทย.....	105
5. บทสรุปและเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	121